

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege cu privire la acordarea indemnizației
unice urmașilor personalului decedat din cadrul instituțiilor
medico-sanitare publice, ca urmare a desfășurării activității
de combatere a COVID-19
(nr. 341 din 20.07.2020)**

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege cu privire la acordarea indemnizației unice urmașilor personalului decedat din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice, ca urmare a desfășurării activității de combatere a COVID-19, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele.

I. Aspecte generale

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, referitoare la subiecții cu drept de inițiativă legislativă.
2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare instituirea unei Legi integrale, care stabilește condițiile și modul de achitare a indemnizației unice urmașilor personalului decedat din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice, ca urmare a desfășurării activităților de combatere a COVID-19.

3. Scopul prezentului proiect este de a oferi un suport material unic din partea autorităților pentru urmașii persoanelor din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice decedate ca urmare a desfășurării activității de combatere a COVID-19.
4. Proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar domeniul reglementat ține de competența exclusivă a Parlamentului, astfel fiind incidente prevederile art. 66 și a art. 72 din Constituția Republicii Moldova.
5. Potrivit proiectului dar și a notei informative, pentru implementarea acestuia vor fi necesare cheltuieli bugetare, care urmează a fi identificate și planificate. În acest sens, relevăm că sunt imperative prevederile art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, care stabilesc că, *orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor sau cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern*. Astfel, subliniem că, întru respectarea prevederilor menționate supra, și a art.58 alin. (2) din Regulamentul Parlamentului, precum și a Hotărârii Curții Constituționale nr.29/2001 privind interpretarea prevederilor art.131 alin.(4) din Constituția Republicii Moldova, proiectul de lege va putea fi adoptat doar în condițiile în care modificările propuse vor fi acceptate de Guvern.
6. Totodată, având în vedere domeniul vizat în proiect, considerăm oportun ca acesta urmează a fi consultat cu:
 - a. Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale – în calitate de autoritate abilitată cu funcția de a elabora politici publice în domeniul sănătății, muncii și protecției sociale, conform pct.5-7 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.694/2017.
 - b. Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în calitate de autoritate care este responsabilă de asigurarea realizării politicilor, strategiilor și programelor în domeniul asigurărilor sociale, acordarea serviciilor în domeniul asigurărilor sociale de stat.

II. Observații de conținut și tehnică legislativă

7. Ca observație de ordin general, urmare analizei proiectului, se constată că acesta a fost întocmit cu încălcarea articolelor 30, 51 și 54 din Legea nr. 100/2017, or conform prevederilor HCC nr. 5/2018, HCC nr. 26/2016 și HCC nr. 26/2010, ” [...] legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca acesta să corespundă exigențelor de calitate. De asemenea, textul legislativ trebuie să corespundă principiului unității materiei legislative sau corelației între textele regulatorii, pentru ca persoanele să-și poată adapta comportamentul la reglementările existente, ce exclud interpretările contradictorii sau concurența între normele de drept aplicabile. ... Curtea reține că previzibilitatea și claritatea constituie elemente sine qua non ale constituționalității unei norme, care în activitatea de legiferare acestea nicidecum nu pot fi omise.”

8. Având în vedere cele menționate supra atragem atenție asupra următoarelor obiecții:

- a. Articolul 1 și 2 urmează a fi reformulate astfel în cât acestea se contrazic, stipulând diferite categorii de beneficiari din cadrul instituțiilor medico-sanitare publice, unde în art. 1 este stipulat ”tot personalul angajat”, iar în art. 2 se face referire strict la personalul care a ”desfășurat nemijlocit activități medicale”. Totodată, în art. 1 în enumerarea categoriilor de instituții spitalicești, sunt menționate ”serviciile medicale de performanță” acesta fiind un termen general care necesită a fi desfășurat.
- b. La articolul 3, pentru a evita tălmăcirea eronată a normei, este necesar a desfășura procedura și termenii de oferire a indemnizației unice.
- c. La articolul 5 alineatul (1) se repetă prevederile expuse în articolul 2 al proiectului. Totodată este necesar de a dezvolta prevederile alineatului (4) din articolul 5, astfel încât să fie expres prevăzute condițiile efectuării plății (ex: 2 zile din momentul decesului; 2 zile din momentul depunerii cererii);

d. La articolul 5 alineatul (6) se atrage atenția asupra necesității întrunirii prevederilor art. 376 din Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107/2002;

9. Totodată, relevăm că, conceptual prevederile prezentului proiect presupun o indemnizație unică în condițiile de deces a unei categorii de angajați (în cazul dat a persoanelor angajate în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice), fapt care aduce atingere corelației și unității materiei legislative deja existente în condițiile prevederilor art. 18 din Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999.
10. Atragem atenția asupra faptului că, nota informativă a proiectului de lege este întocmită cu încălcarea prevederilor art.30 din Legea nr.100/2017. Or, conform articolului menționat - Nota informativă a proiectului de lege (care se întocmește „conform modelului indicat în anexa nr.1”) trebuie să conțină inclusiv: fundamentarea economico-financiară (se descrie impactul economico-financiar, cu indicarea cheltuielilor bugetare și nebugetare necesare pentru implementarea prevederilor noului act normativ); modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare (se indică lista actelor normative ce urmează a fi modificate sau abrogate. În cazul în care urmează a fi adoptate acte normative noi în scopul implementării prevederilor în cauză, se indică expres aceste acte).
11. În concluzie, menționăm că proiectul propus necesită a fi revizuit prin prisma exigențelor tehnicii legislative, dar și a încorporării proiectului în cadrul normativ în vigoare.

Ion CREANGĂ,

Șef Direcție generală

Executor:

Iacob A., tel.: 285